

Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy

Informacja dla prasy

Prace nad ustawą rozpoczęły się w czerwcu 2006 r., kiedy Prezydent RP Lech Kaczyński skierował do Sejmu jej projekt. Nowa ustawa zastąpiła uchwaloną ponad ćwierć wieku temu ustawę z 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy.

Obowiązująca od 1 lipca br. ustawa zwiększa uprawnienia inspekcji pracy oraz wyposaża inspektorów pracy w bardziej skuteczne instrumenty prawne.

Podnosi górną granicę wymiaru grzywny wobec pracodawców łamiących prawa pracownicze, i to zarówno w postępowaniu mandatowym

- ✓ z dotychczasowej max w wysokości 1 tys. zł do 2 tys. zł
- ✓ do 5 tys. - wobec pracodawcy ukaranego co najmniej dwukrotnie za wykroczenie przeciwko prawom pracownika określone w Kodeksie pracy, który popełnia takie wykroczenie w ciągu 2 lat od ostatniego ukarania
- ✓ jak i przed sądem grodzkim - do 30 tys. zł

Nowe zadania

- ✓ kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, wykonywania działalności oraz kontrola przestrzegania obowiązku:
 - a) informowania powiatowych urzędów pracy o zatrudnieniu bezrobotnego lub powierzeniu mu wykonywania innej pracy zarobkowej,
 - b) informowania powiatowych urzędów pracy przez bezrobotnych o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności,
 - c) opłacania składek na Fundusz Pracy;
 - d) dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia działalności, której prowadzenie jest uzależnione od uzyskania wpisu do tego rejestru,
 - e) prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- ✓ kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców

Ustawa nowelizuje art. 304 i 304(1) Kodeksu pracy, **nakładając na pracodawców**, jak również **przedsiębiorców nie będących pracodawcami**, **obowiązek zapewnienia bezpiecznych** i higienicznych warunków pracy osobom fizycznym świadczącym pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osobom prowadzącym na własny rachunek działalność gospodarczą.

Rozszerza katalog przestępstw przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, znajdujący się w Kodeksie karnym, o **przestępstwo** polegające **na niewykonaniu orzeczenia sądu** nakazującego **wypłatę wynagrodzenia** za pracę lub innego świadczenia pieniężnego ze stosunku pracy (art. 218 k.k.).

Zapewnia większą ochronę pracownikom, przekazującym inspektorom informacje w związku z kontrolą. W przypadku podejrzenia, że udzielenie takich informacji mogłoby narazić pracownika lub inną osobę wykonującą pracę na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu udzielenia tej informacji, **inspektor pracy może wydać postanowienie o zachowaniu w tajemnicy danych osobowych** tego pracownika lub osoby. Przyznając to nowe uprawnienie, Sejm określił równocześnie tryb zaskarżenia takiego postanowienia oraz sposób postępowania z dokumentacją pokontrolną, zawierającą „wrażliwe” dane.

Inspektor pracy uzyskał **prawo do regulowania w drodze decyzji administracyjnej** trzech **nowych sytuacji**:

- ✓ nakazania wstrzymania eksploatacji maszyn i urządzeń w sytuacji, gdy ich eksploatacja powoduje bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi
- ✓ zakazania wykonywania pracy lub prowadzenia działalności w miejscach, w których stan warunków pracy stanowi bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi
- ✓ nakazania ustalenia, w określonym terminie, okoliczności i przyczyn wypadku, jeśli pracodawca nie zrealizował tego obowiązku dobrowolnie

Wyeliminowano w ten sposób istniejącą przed 1 lipca br. **lukę prawną**, polegającą na **braku możliwości zareagowania** inspektora na zagrożenia związane z eksploatacją tzw. maszyn bezobsługowych, niezabezpieczonych wykopów, rusztowań itp. w sytuacji, **gdy w chwili kontroli nie było** w tych miejscach **pracowników**.

Państwowa Inspekcja Pracy uzyskuje **możliwość nieodpłatnego korzystania z danych** zgromadzonych:

- ✓ w Krajowej Ewidencji Podatników
- ✓ w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;

- ✓ przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek, w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym
- ✓ w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności (RCI PESEL).

Z dniem 1 lipca br. Państwowa Inspekcja Pracy **przejmuje pracowników urzędów wojewódzkich**, posiadających **wyższe wykształcenie**, wykonujących dotychczas czynności kontrolne w zakresie legalności zatrudnienia. Pracownicy ci przed dopuszczeniem do wykonywania czynności kontrolnych obowiązani będą odbyć, **w okresie 2 lat, szkolenie** z zagadnień wchodzących w zakres działalności Państwowej Inspekcji Pracy, zakończone egzaminem państwowym.